VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Beleidsplan Geldzorgen, armoede en schulden		
Indiener: Carl Dolmans Fractie: Sociaal Maas en Waal		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? Hier volgen enkele opties: ○ Het voorstel is niet duidelijk en daarom vraag 1.... ○ De bijlagen ontbreken…… ○ X De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel ○ Anders….. ○ …….		
NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*
1	Beslisnota, pag. 1/8 'punt b toelichting': Ook in 2023 individueel maatwerk te bieden als er sprake is van energiearmoede en daarmee het individueel maatwerk dat we bieden sinds de invoering van de energietoeslag voortzetten Hoe zal dit worden opgepakt?	Met individueel maatwerk energiearmoede bedoelen we in algemene zin dat we geen nieuwe regeling realiseren. In plaats daarvan kijken we naar wat in een specifieke situatie nodig is. Vervolgens zetten we passende middelen/mogelijkheden in. Een belangrijk onderdeel van individueel maatwerk is het verhogen van ons bereik richting inwoners. Als we signalen van (energie)armoede of geldzorgen hebben ontvangen, kunnen we passende hulp bieden. Het is afhankelijk van de inkomenssituatie van de inwoner in hoeverre de gemeente bijvoorbeeld een energietoeslag kan verlenen of de inwoner een beroep kan doen op diverse vormen van inkomensondersteuning. Voor inwoners met een inkomen boven 120% van de geldende bijstandsgrens die te maken hebben met energie-armoede, bieden we maatwerk. Bijvoorbeeld als de energierekening ineens verdubbeld is. Maatwerk bestaat onder andere uit het bieden van budgetadvies zodat inwoners meer inzicht krijgen in hun inkomsten en uitgaven. Budgetadvies en hulp met schulden kan onafhankelijk van het inkomen van de inwoner geboden worden. Ook heeft de gemeente mogelijkheden om energiebesparende maatregelen te treffen in een woning, bijvoorbeeld met de koelkastregeling of de energiefixers. Tenslotte

		wijst de gemeente inwoners op landelijke ondersteuning bij energiearmoede, zoals het Tijdelijk Noodfonds Energie (inmiddels gesloten voor aanvragen). Daarnaast kennen de regelingen een “hardheidsclausule”: in bijzondere situaties, waarbij allerlei individuele omstandigheden worden meegewogen, kunnen consulenten afwijken van de beleidsregels. Zij motiveren in hun rapportages waarom wordt afgeweken van de beleidsregel. Bij de aanvragen voor een energietoeslag hebben we dit ook opgenomen in het aanvraagformulier: aanvragers kunnen motiveren waarom zij menen toch in aanmerking te komen ondanks dat zij niet aan de gestelde voorwaarden voldoen. Een voorbeeld hiervan zijn huurders die geen eigen energiecontract hebben maar bij wie in de huur een component voor energiekosten is opgenomen. Tot slot werken we ook met een gedeeltelijke toekenning van de energietoeslag voor huishoudens die net iets boven de grens van 120% van de bijstandsgrens zitten (max €100 per maand hoger).
2	Beslisnota, pag. 1/8 ‘punt e toelichting’: Het bereik naar inwoners vergroten door een zgn. ‘platform armoede’ te realiseren, waarmee we de samenwerking met maatschappelijke partners in de gemeente verstevigen Hoe gaat dit worden aangepakt?	Donderdag 25 mei zijn we gestart met een eerste bijeenkomst, waarin we organisaties en vrijwilligers die zich bezig houden met armoedebestrijding en schuldhulpverlening hebben uitgenodigd. De bijeenkomst is gezamenlijk georganiseerd door de gemeente en MeerVoormekaar. Bij deze bijeenkomst zijn zo’n 40 professionals en vrijwilligers aanwezig geweest, waaronder bewindvoerders, de GGD, kerken, Bibliotheek, Voedselbank, seniorenverenigingen, afgevaardigden van de adviesraad sociaal domein, schuldhulpverleners, consulenten inkomen en leden van het sociaal team. Aan de hand van de eerste bijeenkomst is geïnventariseerd wat de behoefte is van een ‘platform armoedebestrijding’ bij onze samenwerkingspartners. De signalen die we terug hebben gekregen over de bijeenkomst zijn zeer positief. Doel van de bijeenkomst is vooral persoonlijke kennismaking en het delen van informatie. Door elkaar te leren kennen verloopt doorverwijzing makkelijker. De eerste bijeenkomst was vooral een inventarisatie. De volgende bijeenkomst kan zich wat meer richten op kennisdeling of doorontwikkeling, bijvoorbeeld het uitnodigen van een ervaringsdeskundige. Op basis van de behoefte zullen we het platform armoedebestrijding vormgeven.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

3	Beslisnota, pag. 1/8 'punt f toelichting': de doelgroep voor kwijtschelding van gemeenschappelijke belastingen te verruimen door vanaf 2023 de vermogensgrens op te hogen naar het landelijk toegestane maximale bedrag Wat is de hoogte van dit bedrag? Op welke manier zijn de financiële consequenties hiervan reeds opgenomen in de op 16-03-2023 gepresenteerde begroting van het Collegeprogramma?	Na de voorgestelde verhoging van de vermogensgrens zijn de bedragen als volgt (bij benadering) Samenwonenden: *€2.350 (oude vermogensgrens) + €2.000 (nieuwe vermogensgrens) = € 4.350* Alleenstaanden: *€1.775 (oude vermogensgrens) + €1.500 (nieuwe vermogensgrens) = € 3.275* Alleenstaande ouder: *€2.150 (oude vermogensgrens) + €1.800 (nieuwe vermogensgrens) = €3.950.* We verwachten dat de financiële consequenties van deze aanpassing zeer minimaal zijn – de consequenties zijn dan ook niet opgenomen in de begroting.
4	Beslisnota, pag. 1/8 'punt g toelichting': blijven zetten op preventie en vroegsignalering Hoe is men van plan dit te doen?	In Paragraaf 5.1 van het beleidsplan kunt u onze voornemens lezen. Het gaat hierbij onder andere om: - Meer mensen met geldzorgen en (problematische) schulden eerder bereiken - Intensivering van de vroegsignalering van schulden - Het voorkomen van geldproblemen bij levensgebeurtenissen - Aandacht voor financiële problemen in Kansrijke Start 0-1000 dagen - Financiële educatie versterken - Basisvaardigheden van inwoners vergroten (terugdringen laaggeletterdheid) - Samenwerking via armoedeplatform - Noodhulpfonds realiseren
5	Beslisnota, pag. 1/8 'punt 5 toelichting': Is de beleidsmedewerker Armoedebeleid al geworven/beschikbaar? Kunt u zijn/haar takenpakket formuleren? Hoe is men van plan dit te doen?	Op dit moment is er tijdelijk iemand ingehuurd om de taken op het gebied van armoedebeleid Druten waar te nemen. Als de gemeenteraad instemt met het beschikbaar stellen van extra middelen voor uitbreiding van de formatie (0,4 fte), dan zullen wij de werving starten.
6	Beslisnota, algemeen: Wanneer worden de Raden geïnformeerd over de voor- en nadelen van een verdere beleidsharmonisatie op dit terrein tussen Wijchen en Druten?	Zie hiervoor ook de beslisnota: Uitvoering/vervolg. We werken gefaseerd toe naar beleidsharmonisatie. Met dit beleidstraject zetten we hier stappen in, bijvoorbeeld door in Druten voor te stellen een regeling

		huishoudelijke apparaten te realiseren, naar voorbeeld van Wijchen. In Wijchen is voorgesteld het duurcriterium van de individuele inkomenstoeslag van 5 jaar te verkorten naar 3 jaar, naar voorbeeld van Druten. Op sommige onderdelen van het armoedebeleid, in het bijzonder de regeling rondom maatschappelijke participatie voor volwassenen, spelen echter verschillende overwegingen. Zo heeft de geldterugregeling in Wijchen een duurcriterium (minimaal 3 jaar een laag inkomen – *nb: aangenomen amendement 20 april: duurcriterium verkorten naar 1 jaar*) voor een inwoner hiervan gebruik kan maken. De compensatieregeling in gemeente Druten kent geen duurcriterium. Het wordt ook niet voorgesteld om hiervoor een duurcriterium in te zetten. De gemeente Druten start een tweejarige pilot met het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Afhankelijk van de uitkomsten van die pilot wordt gekeken hoe een geharmoniseerde regeling voor maatschappelijke participatie van volwassenen eruit moet zien. Het duurt twee jaar voor de pilot is afgerond en er hierover uitspraken kunnen worden gedaan. Indien er voor die tijd sprake is van wijzigingen/harmonisatie van inkomensondersteunende regelingen, zullen wij de gemeenteraad hier actief over informeren.
7	Beslisnota, pag. 2/8 ‘Aanleiding’: Waarom is college van mening dat ‘het initiatief voor maatregelen nav de inkomensproblematiek’ bij het kabinet ligt? Waarom nemen we hierin niet onze eigen verantwoordelijkheid?	Dat is de geldende rolverdeling tussen het Rijk en gemeenten. Het Rijk is verantwoordelijk voor het garanderen van de bestaanszekerheid van alle Nederlanders. De voornaamste reden hiervoor is dat er geen verschillen ontstaan tussen gemeenten en dat het sociaal minimum in alle gemeenten gelijk is. Feitelijk is de huidige energiecrisis een kwestie van bestaanszekerheid van de armste Nederlanders die onder druk staat en daardoor een probleem dat op Rijksniveau aangepakt moet worden. Het is daarom niet zo zeer een kwestie van onze eigen verantwoordelijkheid nemen – het is namelijk binnen de geldende rolverdeling niet onze verantwoordelijkheid en we zijn er wettelijk niet toe bevoegd. Ons armoedebeleid is in de basis bedoeld om maatwerk te leveren in bijzondere situaties. Bijvoorbeeld om maatschappelijke participatie te stimuleren, om inwoners met een langdurig laag inkomen te ondersteunen. Het is een aanvulling op het sociaal minimum, zoals

		bepaald door het Rijk. Het armoedebeleid is niet bedoeld om een (te) laag vastgesteld sociaal minimum structureel aan te vullen. Dat is financieel ook niet haalbaar. Binnen bepaalde kaders kan de gemeente inkomensgrenzen van regelingen ophogen, maar zij kan nooit de bestaanszekerheid van inwoners garanderen. Het bedrag dat inwoners krijgen aan toeslagen bijvoorbeeld liggen in verhouding ook veel hoger dan de bedragen binnen het armoedebeleid. In Druten is, op basis van het amendement van de gemeenteraad 'Armoede in Druten' van 10 november j.l. een 'steunfonds' gecreëerd voor inwoners die dreigen 'door het ijs te zakken'. Daarnaast worden met de voorstellen in dit beleidsplan inwoners met een (langdurig) laag inkomen extra ondersteund.
8	Beslisnota, pag. 8/8 'Inwonersparticipatie': Advies Adviesraad is inmiddels binnen. Is er aanvullend nog sprake van verdere inwonersparticipatie? Zo ja, in welke vorm?	Bij het samenstellen van het integrale beleidsplan hebben we uitvoerig gesproken met consulenten, beleidsmedewerkers van aanpalende beleidsterreinen, de Adviesraad Sociaal Domein en lokale maatschappelijke partners, waaronder MeerVoormekaar, de Voedselwinkel, woningcorporaties Woonwaarts en De Kernen, Stichting Leergeld en de bibliotheek. Deze inzichten, die gebaseerd zijn op hun ervaringen met de doelgroep, hebben we meegenomen bij dit beleidsplan. In het kader van de doorontwikkeling/uitvoering starten we het Platform Armoedebestrijding op. De vrijwilligers en professionals van de maatschappelijke organisaties kunnen ideeën inbrengen via hun eigen achterbannen waarmee we ons beleid optimaliseren.
9	Beslisnota, pag. 8/8 'Uitvoering of Vervolgstappen': Moet er niet (veel) eerder worden geëvalueerd?	Zie vraag 6.
10	Bijlage 1, pagina 6, paragraaf Lokaal beleid: Heeft de gemeente in beeld hoe groot de groeiende groep inwoners is die steeds moeilijker financieel op eigen benen kan staan?	Ten eerste is het belangrijk aan te geven dat de cijfers zoals beschreven in dit beleidsplan, geen aantoonbare stijging laten zien. Het CBS rapporteert eerder een trend van minder dan meer huishoudens met een laag inkomen in Druten en ook de toekenningen voor onze inkomensondersteunende regelingen en het beroep op schuldhulpverlening is niet aantoonbaar toegenomen. Een belangrijke indicatie dat meer inwoners het financieel moeilijker hebben in Druten is

		het toegenomen beroep dat gedaan wordt op de Voedselwinkel. Hier is het aantal gezinnen het afgelopen jaar verdubbeld. Dit komt o.a. doordat in 2022 tijdelijk de grenzen voor de Voedselwinkel verruimd zijn vanwege de inflatie en prijsstijgingen. Ook kijkt de Voedselwinkel naar het besteedbaar inkomen, waarbij zij zowel de inkomsten als de uitgaven van een huishouden meewegen. De verwachting is dat de stijging bij de Voedselwinkel in de loop van dit jaar afneemt vanwege de verhoging van het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen. Hierdoor zijn de uitgaven in verhouding weer beter betaalbaar ten opzichte van het beschikbare inkomen. Het is aannemelijk dat de groep die financieel moeilijk op eigen benen kan staan niet zozeer groter is geworden maar dat deze groep steeds moeilijker kan rondkomen van hun minimuminkomen vanwege de prijsstijgingen. Die groep is grotendeels in beeld – bijvoorbeeld doordat zij een bijstandsuitkering hebben, gebruik maken van inkomensondersteuning of schuldhulpverlening of gebruik maken van de Voedselwinkel.
11	Bijlage 1, pagina 8 paragraaf 2.1: Binnen de groep huishoudens met een laag inkomen groeit het aandeel huishoudens met een langdurig laag inkomen. Kunt u iets zeggen over de in- en uitstroom binnen de groep huishoudens met een (langdurig) laag inkomen? Is deze in- en uitstroom ongeveer gelijk of stromen er meer huishoudens in dan er uitstromen?	Het CBS rondt de aantallen af op honderdtallen. Voor een kleine gemeente als Druten kunnen hele kleine veranderingen in aantallen daarom op papier leiden tot hele grote aantallen. Bijvoorbeeld als het aantal huishoudens met een minimuminkomen stijgt van 549 huishoudens naar 551 huishoudens, is dat in de cijfers meteen een stijging van 500 naar 600 huishoudens, een stijging van 20%. Toch zien we ook in relatieve zin dat het percentage huishoudens met een laag inkomen afneemt. In Bijlage A van het beleidsplan is te zien dat in de afgelopen vijf jaar dit percentage steeds een klein beetje afgenomen is (soms gaat het om 1% of 0,1%). Dit geldt ook voor huishoudens met een langdurig (4 jaar of langer) laag inkomen.
12	Bijlage 1, pagina 13, paragraaf 2.3 Schuldhulpverlening: Deest heeft 8,7% huishoudens met problematische schulden, Druten 6%, en in Afferden, Horssen en Puiflijk ligt het percentage huishoudens met problematische schulden relatief lager (3,2-3,4%) Is er een verklaring voor het feit dat	De data komen uit een dashboard van het CBS. De hogere percentages in Deest en Druten kunnen het gevolg zijn van tal van factoren, zoals arbeidsparticipatie, opleidingsniveau, sociaaleconomische status (SES) en gezondheidssituatie. In onze eigen data (Druten Wijchen in Cijfers - Werkorganisatie Druten Wijchen) is er geen uitsplitsing op wijkniveau voor een nadere duiding van de percentages.

	dit percentage in Deest en Druten aanzienlijk hoger ligt?	
13	Bijlage 1, pagina 23, 6. Harmonisatie in beide gemeenten: Ambtelijk uitgangspunt is om bestaand beleid te harmoniseren naar de voorwaarden van de gemeente met de ruimste regeling. Welke gemeente heeft de ruimste regeling? En hoe ziet die regeling er dan uit?	Dat hangt af van de regeling. Voor sommige regelingen is duidelijk welke gemeente de ruimste regeling heeft. Zo is de individuele inkomenstoeslag in Druten beschikbaar voor inwoners die minimaal 3 jaar met een laag inkomen hebben geleefd, terwijl deze in Wijchen beschikbaar is voor inwoners die minimaal 5 jaar met een laag inkomen hebben geleefd (*NB: Raadsvergadering Wijchen 20 april is akkoord gegaan met verlaging naar 3 jaar)*. In Druten komen dus meer inwoners voor de regeling in aanmerking, waardoor de voorwaarden van Druten ruimer zijn op dit punt. Andere type regelingen bestaan wel in Wijchen maar niet in Druten, bijvoorbeeld een regeling voor huishoudelijke apparaten. Op dat punt heeft Wijchen daarom de ruimste voorwaarden. Soms is ook niet duidelijk te zeggen welke gemeente de ruimste voorwaarden heeft. Zo is het bedrag voor de compensatieregeling van gemeente Druten hoger dan het bedrag voor de enigszins vergelijkbare geldterugregeling van gemeente Wijchen (*nb: Raad Wijchen heeft 20 april ingestemd om het bedrag te verhogen van €100 naar €150)*, maar is de compensatieregeling in Druten alleen voor bepaalde doelgroepen (chronisch zieken, inwoners met een handicap en gepensioneerden) beschikbaar. Wijchen maakt niet zozeer een onderscheid in doelgroepen, maar kijkt naar hoe lang iemand al een laag inkomen heeft (duurcriterium).
14	Bijlage 7, pag. 1 (alinea onder opsomming): Waarin verschilt de organisatorische inbedding tussen beiden gemeentes voor de regelingen voor de zorgverzekering, chronisch zieken en de studietoeslag?	Er loopt nu een onderzoek om de organisatorische inbedding van uitvoerende taken in het kader van het armoedebeleid en schuldhulpverlening in beeld te brengen binnen gemeente Wijchen en Druten. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek worden nadere besluiten genomen over de organisatorische inbedding.
15	Bijlage 7, ‘huishoudelijke apparaten’ in tabel op pag. 1: Per wanneer is beoogde regeling in Druten beschikbaar?	Als uw raad instemt met de financiële consequenties van het instellen van een witgoedregeling worden de financiële consequenties vertaald in de Perspectiefnota. Daarna stellen we een beleidsregel op die we gaan uitvoeren (juni/juli) en gaan we de benodigde extra formatie werven.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

16	Bijlage 7, pag. 2 onderaan: In hoeverre is het voor Druten interessant om, net als Wijchen, het 'duurcriterium' mee te nemen in haar besluitvorming? En op welke manier kan dat criterium voor Druten dan het best worden toegepast?	Het invoeren van een duurcriterium voor gemeente Druten betekent een versobering van het armoedebeleid. Immers, inwoners die nu wel gebruik kunnen maken van diverse regelingen kunnen dat misschien met het duurcriterium niet meer. Daarnaast kunnen inwoners die kortdurend (laag)betaald werk hebben gehad dan geen aanspraak meer maken op deze armoederegeling, omdat zij enige tijd boven het sociaal minimum hebben geleefd.
17	Algemeen: Hoe zijn ervaringsdeskundigen verder betrokken bij het maken van dit beleidsplan?	Zie vraag 8.
18	Bijlage 5: In de reactie op het advies van de ASDD wordt gesteld dat voor de kosten van bewindvoering een draagkrachtberekening wordt gemaakt. Al het inkomen dat boven de 100% van de bijstandsnorm komt, wordt gezien als (potentiële) draagkracht. In de praktijk blijkt dat dit meestal niet voldoende is om de kosten van de bewindvoering te dekken. Waarom verhoogt de gemeente de norm dan niet?	Als de aanwezige draagkracht niet voldoende is om de bewindvoeringskosten te betalen, dan verleent de gemeente bijzondere bijstand voor het resterende deel. De aanvraag wordt dan gedeeltelijk toegewezen en de kosten van het bewind boven de draagkracht worden vergoed via de bijzondere bijstand.
19	De witgoedregeling is een mooi initiatief. Is deze regeling in te bedden in bestaande regelingen zodat we voorkomen dat de hoeveelheid regelingen niet nog verder toeneemt en mensen nog verder verdwalen in het oerwoud aan regelingen?	We realiseren ons dat de invoering van de witgoedregeling een uitbreiding is van het aantal beschikbare regelingen. Ons streven is om in onze toegang en aanpak zo laagdrempelig mogelijk te zijn. Te denken valt aan verkorte aanvraagformulieren en integraal kijken naar voor welke regeling een inwoner in aanmerking komt.
20	Tot 1-1-2023 konden mensen met een inkomen tussen 120-130% van de bijstandsnorm via een aanvullende regeling in het kindpakket een bijdrage krijgen ter hoogte van 40 zwemlessen als tegemoetkoming in de kosten voor het zwemonderwijs. Omdat er bij de genoemde doelgroep te weinig animo voor deze tegemoetkoming was, is deze regeling geschrapt. Nederland is een waterrijk land en daarom is goed kunnen zwemmen essentieel voor onze kinderen. Is het mogelijk dat in deze tijd, van toenemende kosten voor levensonderhoud en veel mensen worden geconfronteerd met de gevolgen hiervan, deze regeling voor het	Het is een politieke keuze onder welke voorwaarden en bij welke inkomensgrenzen kinderen in aanmerking komen voor een vergoeding voor zwemles vanuit het kindpakket.

	zwemonderwijs opnieuw geactiveerd wordt en onder de aandacht wordt gebracht bij onze inwoners?	

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.